

Jaarverslag

2008

Tegenwind

Een jaarverslag is bij uitstek een document waarin wordt teruggekeken. Eigenlijk is dat alleen maar nuttig als het gebeurt om beter op de toekomst voorbereid te zijn. In die geest hebben we geprobeerd dit verslag over 2008 samen te stellen.

Gelukkig zijn er genoeg positieve zaken te melden. De realisatie van een aantal kleinschalige voorzieningen voor dementerenden is misschien wel hét grote succes van 2008. U leest er meer over in dit jaarverslag. Over de financiën kunnen we helaas minder positief berichten. Aan het begin van het jaar dachten we even uit de financiële problemen te zijn. Het jaar 2007 kon de MeanderGroep afsluiten met een positief saldo en de extra kosten van de fusie zouden in 2008 terug kunnen worden verdiend. De begroting voor 2008 had een positief saldo. Helaas was dat moment van tevredenheid

van korte duur. De nieuwe contracten voor Hulp bij het Huishouden die we door de gemeenten in ons werkgebied opgedrongen hebben gekregen, hebben onze organisatie in grote problemen gebracht. Ook in 2009 zijn de effecten daarvan in volle omvang merkbaar.

Het landelijk onderzoek naar prijsstelling in de Wmo dat PriceWaterhouseCoopers in het najaar van 2008 heeft uitgevoerd, is zonder meer van toepassing op de MeanderGroep. Bij inzet van het juiste functieniveau op de gecontracteerde producten bedraagt het gemiddeld verlies per geleverd Wmo-uur € 2,71 voor Meander. Duidelijk mag zijn dat dit bij een volume van ruim 1,2 miljoen uren in Parkstad niet zonder ingrijpende gevolgen kan blijven.

De MeanderGroep is geen organisatie die bij de pakken neer gaat zitten en lijdzaam toeziet hoe de wereld

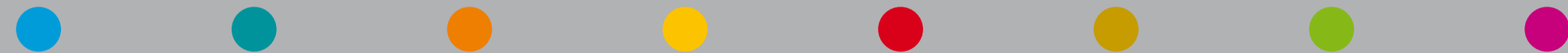
om haar heen verandert. Wij willen actief participeren in die wereld, oplossingen aandragen en een constructieve dialoog voeren met onze financiers en stakeholders. Bovendien vinden wij dat we niet uitsluitend onze pijlen moeten richten op het doorvoeren van bezuinigingen maar veel meer moeten kijken naar nieuwe kansen en investeringen. Ook daarvan vindt u in dit jaarverslag de nodige voorbeelden. Al deze ontwikkelingen tezamen zullen ervoor zorgen dat we in het jaarverslag over 2009 zullen terugkijken op een hectisch jaar, maar wij zijn er van overtuigd dat we, samen met onze medewerkers, ons zo goed mogelijk door de problemen heen zullen vechten en deze te lijf gaan met de populairste leus van dit moment: "Yes, we can!" ●

Jos Meijerink

Voorzitter Raad van Bestuur MeanderGroep Zuid-Limburg

Het is de kernactiviteit van onze organisatie. Wat misschien velen niet als bijzonder beschouwen is dat medewerkers van de MeanderGroep in 2008 aan ongeveer 20.000 klanten zorg verleend hebben. Vrijwel zonder uitzondering zijn deze klanten tevreden. Ook in de praktijk zijn Meander-medewerkers mensen met aandacht. Aandacht voor iedereen; jong en oud, arm en rijk, ziek en gezond. MeanderGroep is een organisatie die diensten aanbiedt waar klanten hun hele leven gebruik van kunnen maken, op het gebied van preventie, welzijn, wonen, zorg en gemak. Binnen deze brede oriëntatie ontwikkelt de MeanderGroep steeds meer specialistische producten die aansluiten bij de wensen van bijzondere doelgroepen. Psychogeriatrische thuisbegeleiding en videohometraining, maar ook de zorg voor mensen met het Korsakov-syndroom en jong-dementerenden zijn daar voorbeelden van.

Overschakeling op buurtgericht werken kost tijd Meander Thuiszorg, een vertrouwd gezicht in de buurt

“Jarenlang kenden we de bijzondere traditie van de wijkverpleegkundige die op haar solex rondreed. Ze was de oren en ogen van de buurt en kende iedereen. Ze wist dus of iemand hulp nodig had. Dat moet terugkomen in de zorg”, aldus staatssecretaris van Volksgezondheid Jet Bussemaker in 2008 in een landelijk dagblad. De MeanderGroep is het daarmee eens en is bezig haar thuiszorg meer buurtgericht te organiseren.

Ruim anderhalf jaar geleden zette de MeanderGroep koers richting buurtgericht werken in de thuiszorg. Buurtgerichte thuiszorg betekent dat een klein vast team van verpleegkundigen en verzorgenden zorg levert aan de inwoners van een buurt of wijk. De klant heeft op deze manier met zo min mogelijk verschillende gezichten te maken. Dat geeft een vertrouwd gevoel. Het thuiszorgteam werkt nauw samen met andere zorg- en dienstverleners in de wijk, zoals de huisartsen en het gemeentelijke wijkteam.

Ieder rayon binnen de MeanderGroep koos zijn eigen aanpak in de invoe-

ring van het buurtgericht werken. Het gevolg hiervan is dat er grote verschillen zijn in het tempo waarin buurtgericht werken vorm krijgt. Sommige teams waren in 2008 al een eind op weg; andere zijn er nog niet mee begonnen, zo blijkt uit een nulmeting die begin 2009 werd gehouden onder medewerkers van Meander Thuiszorg V&V. Dit maakt het moeilijk een algemene conclusie te trekken. Algemeen gesproken blijken de veranderingen ten gevolge van de overschakeling op buurtgericht werken toch tot nogal wat onrust te leiden, zowel bij klanten als bij medewerkers. De communicatie tussen collega's, planners en

managers kan vaak nog verbeterd worden. Een meerderheid is het eens dat teams zelf plannen en dagelijkse problemen zelf oplossen, maar er wordt ook gewezen op een aantal problemen. Zo is langdurige ziekte niet binnen het team op te vangen en door avond-weekenddiensten is de continuïteit bij de klant (weinig wisselingen) moeilijk te realiseren. Samenwerking met andere hulpverleners, ook met huisartsen behoeft nog verbetering.

De medewerkers gaven in de nulmeting een 6,8 voor de manier van werken. Deze score moet door een verdere verbetering in de manier van werken hoger kunnen. ●

Enkele medewerkers van een van de buurtteams in Landgraaf.

Nieuwe naam voor Afdeling Gespecialiseerde Verzorging “Gespecialiseerde ThuisBegeleiding sluit beter aan bij de hulp die we bieden”

De afdeling ‘Gespecialiseerde Verzorging’, een onderdeel van Meander Thuiszorg, heet voortaan ‘Gespecialiseerde ThuisBegeleiding’ (GTB). Deze nieuwe naam sluit beter aan bij de inhoud en werkwijze van de afdeling. Theo Ruyters, manager van de afdeling, legt uit: “We bieden geen verzorging aan onze klanten, maar juist begeleiding in de thuissituatie. In dat opzicht sluit de nieuwe term veel beter aan bij wat we doen. Ook landelijk zie je dat deze term steeds meer in opkomst is.”

De afdeling Gespecialiseerde Thuisbegeleiding biedt ondersteunende en activerende begeleiding bij opvoedkundige-en/of psychiatrische problemen of problemen tengevolge van een verstandelijke beperking. Daarnaast wordt hulp geboden

bij het aanleren en uitvoeren van praktische vaardigheden waardoor de hulpvrager het dagelijkse leven weer beter kan oppakken en aanpakken. Door de veranderende maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de toenemende extramuralisering, is

de hulpvraag van klanten de laatste jaren veranderd en complexer van aard geworden.

Binnen de afdeling is een aantal differentiaties ontstaan, zoals ouderenspsychiatrie, ouderenspsychogeriatric en videohometraining. ●

Vraag naar Psychogeriatrische ThuisBegeleiding neemt toe

“Wanneer de reguliere thuiszorg niet meer voldoende is, komen wij in beeld”

Door de vergrijzing komen er steeds meer ouderen. Daarvan heeft een deel te maken met een psychisch of psychiatrisch ziektebeeld. Deze mensen vormen in de thuissituatie een kwetsbare doelgroep, vooral omdat zij vaak elke vorm van hulp weigeren. Binnen de afdeling Gespecialiseerde Thuisbegeleiding is een team deskundigen inzetbaar dat specifiek deze groep klanten begeleidt. “We zorgen ervoor dat deze kwetsbare doelgroep toch kan worden geholpen”, vertelt Ingrid Hoedeman, die deze hulpverleningsvorm coördineert.

Psychogeriatrische ThuisBegeleiding is de naam waarmee deze specifieke hulpverleningsvorm wordt aangeduid. Theo Ruyters, manager van de afdeling Gespecialiseerde Thuisbegeleiding waar deze werkvorm onder valt, legt uit: “Je moet dan denken aan de begeleiding van ouderen met een psychisch of psychiatrisch ziektebeeld waarbij de hulpvraag meervoudig complex is. Dat uit zich bijvoorbeeld in agressief gedrag of in weigering om zorg te ontvangen. Wanneer de reguliere hulpverlening niet meer voldoende is, komen wij in beeld.” Ingrid Hoedeman vult aan: “Over het algemeen hebben wij een tijdelijke taak. We observeren de cliënt en ondersteunen hem of haar

door het leven weer zodoende op de rails te zetten dat de reguliere thuiszorg haar werk weer kan voortzetten. Tenzij het gedrag van de klant erg complex is, dan bieden wij uiteraard langdurig ondersteuning.”

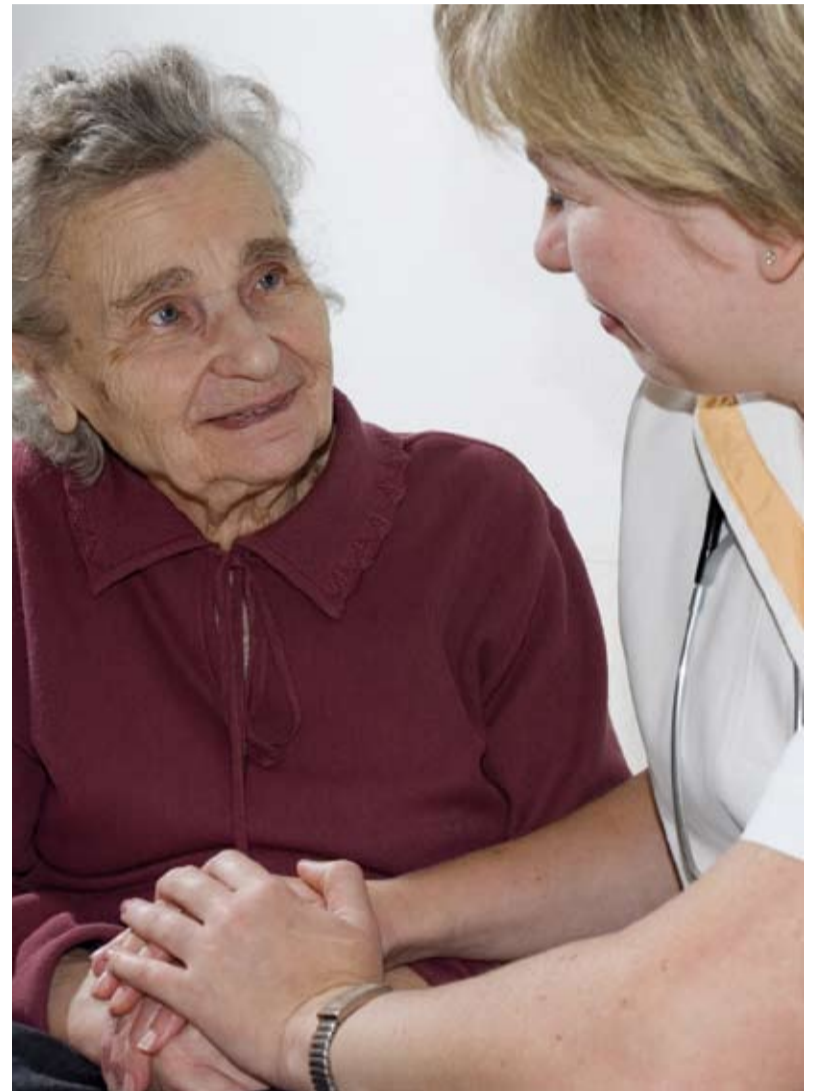
Affiniteit

Twee jaar geleden is deze specifieke hulpverleningsvorm in het leven geroepen, mede op verzoek van de Mondriaan Zorggroepen van de eigen thuiszorgdirecteuren. Theo Ruyters vertelt: “Natuurlijk werkten we al met deze doelgroep, maar de problemen die voorkomen zijn dermate specifiek dat we er een aparte hulpverleningsvorm van hebben gemaakt. We zijn gestart met twee begeleiders,

maar inmiddels zijn dat er al acht. En gezien de toenemende vraag, zal deze hulpverleningsvorm zich alleen maar uitbreiden.”

Uitdaging

De Psychogeriatrische Thuisbegeleiding telt op dit moment 42 klanten. “De ervaringen tot nu toe zijn heel positief. Ouderen kunnen vaak al na een paar weken weer een beroep doen op de reguliere thuiszorg of bezoeken structureel de dagopvang. Ingrid Hoedeman: “Je ziet dat de weerstand om hulp te ontvangen verdwijnt, en daarmee ben je al een eind op weg.” ●

Videohometraining als ondersteunend middel bij opvoedingsvragen

‘We zijn geen supernanny’s die de boel komen regelen’

Gekscherend worden ze wel eens de nanny’s genoemd. Het team van Videohometraining (VTH) biedt hulp bij opvoedingsvragen in gezinnen. Aan de hand van video-opnames wordt de interactie tussen ouders en kinderen in beeld gebracht. “Maar we zijn beslist geen nanny die even komt vertellen hoe het moet”, benadrukt Ingrid Hoedeman, coördinator van het team.

Het videohometeam van de MeanderGroep bestaat uit vijf medewerkers: drie gespecialiseerde thuisbegeleiders en twee verpleegkundigen van Jeugdgezondheidszorg. Opvoedingsvragen bij kinderen tot 4 jaar komen bij JGZ terecht. Deze vragen kunnen heel uiteenlopend zijn. In veel gevallen worden de opvoedingsvragen veroorzaakt door de manier van communiceren binnen het gezin. Dit zijn de situaties waar de videohometrainers in beeld komen. Letterlijk en figuurlijk. Zij maken opnames van de interactie tussen ouder en kind en aan de hand van deze beelden stellen ze ouders in staat om vanaf een

afstand naar hun eigen gedrag te kijken. Wat ging goed? En waar kan het beter? Door het visualiseren van het gedrag worden ouders zich veel meer bewust van hun manier van opvoeden.

Follow-up

Omdat videohometraining vanuit de JGZ in een vroeg stadium kan worden ingezet, is de hulpverlening doorgaans kortdurend. Bij eenvoudige hulpvragen zijn meestal vijf opnames voldoende om het probleem op te lossen. In de meer complexe situaties zoekt de videohometrainer samen met de ouders naar een passend vervolgtraject.

Bij gezinnen die Gespecialiseerde ThuisBegeleiding krijgen is de problematiek doorgaans meer complex omdat er verschillende problemen in het gezin spelen, daardoor is er een langere begeleiding van VHT nodig, soms wel tot een jaar.

De videohometrainers hopen dat deze methodiek meer bekendheid krijgt. “Het is fantastisch te zien wat je kunt bereiken met deze manier van werken”, aldus Ingrid Hoedeman. “Ouders krijgen veel meer zelfvertrouwen als het om de opvoeding gaat, je ziet ze ook echt groeien daarin.” ●

De sfeer van thuis met de zorg van het verpleeghuis

Binnen MeanderGroep Zuid-Limburg komen steeds meer mogelijkheden voor kleinschalig wonen voor mensen met dementie. Zes tot acht bewoners vormen samen met een vaste groep personeelsleden een huishouden. Hun woning maakt deel uit van een verpleeghuis of zorgcentrum, maar kan ook zelfstandig in een wijk liggen.

Het Laura Hoes in Landgraaf.

In 2008 heeft de MeanderGroep een aantal nieuwe zorgwoningen in gebruik genomen. In verpleeghuis Lückersheide in Kerkrade openden drie groepswoningen. Twee daarvan zijn bestemd voor bijzondere doelgroepen, beide uniek in de regio Zuid-Limburg.

Een groepswoning richt zich op jong dementerenden, mensen bij wie deze ziekte zich al vóór het 65e levensjaar openbaart. "De kleine groep maakt het mogelijk specifieke aandacht te hebben voor de bewoners, maar ook voor hun partners en kinderen" vertelt afdelingsleidinggevende Paul Prevos. "Het leren omgaan met de ziekte vereist specifieke aandacht. Dat geldt voor de jong dementerende zelf, maar ook voor de partners en kinderen, zeker gezien de problematiek waarmee zij geconfronteerd worden."

Bijzondere groepswoningen

De tweede groepswoning is speciaal bestemd voor bewoners met Korsakov. Afdelingsmanager Frens Erven: "Verpleeghuis Lückersheide heeft sinds 1996 een Korsakov-afdeling in het verpleeghuis, maar deze kleinschalige

opzet is toch wel uniek. De mensen verblijven hier doorgaans voor lange tijd en meestal zelfs permanent. Dus in dat opzicht moet je het echt als thuis zien. Op de afdeling wordt alles tot op het half uur gepland, maar hier in de groepswoning is veel meer vrijheid. Overigens hanteren we daarbij wel een dagprogramma, want deze groep mensen is gebaat bij structuur. De activiteiten lijken nog het meest op een betaalde job. Zo gaan we niet knutselen, wat in de andere groepswoningen gebeurt, maar bijvoorbeeld houtbewerken. Of in de tuin werken. Iedereen heeft een eigen taak met eigen verantwoordelijkheid".

Ook de derde groepswoning die in 2008 in verpleeghuis Lückersheide is gerealiseerd, is bijzonder. Niet vanwege de groep bewoners die er woont, maar wel vanwege de snelheid waarmee deze woning is gerealiseerd. Aanleiding was een verzoek om op korte termijn een bijdrage te leveren aan het terugdringen van de wachtlijst voor verpleeghuiszorg voor mensen met dementie. In één maand tijd is de zogeheten stafgang in het verpleeghuis verbouwd en ingericht.

Vergaderruimte en kantoren ondergingen een complete metamorfose tot gezellige woonkamer met open keuken en een- en tweepersoons-slaapkamers.

Zorgbungalow

De eerste kleinschalige, zelfstandige zorgwoning van de MeanderGroep, het Laura Hoes in Landgraaf, is sinds 1 september bewoond. In deze zorgbungalow, die midden in de wijk Lauradorp (Ubach over Worms) ligt, wonen acht dementerende ouderen. "De bewoners worden 24 uur per etmaal begeleid door een zelfstandig team van tien helpenden en verzorgenden", vertelt Tiny Korver, zorgcoördinator in het Laura Hoes. "In principe vervangen de teamgenoten

elkaar bij ziekte en vakantie en regelen ze samen de nachtdiensten. Voor verpleegkundige zorg kan altijd een beroep worden gedaan op het nabij gelegen Zorgcentrum Heereveld".

Uniek in het Heuvelland

Eind van het jaar werd in Epen Wijkzorgcentrum Eschveld opgeleverd, een unieke voorziening in het Heuvelland. Het bestaat uit een dienstencentrum en een groepswoning voor 6 - 9 dementerenden. Het dienstencentrum omvat onder meer dagverzorging, maaltijdservice en activiteiten voor ouderen. Verder kan iedereen er terecht met vragen over de zorg. Vanuit wijkzorgcentrum Eschveld kunnen medewerkers van de MeanderGroep ook verzorging en

verpleging in de thuissituatie bieden. Vijf zelfstandige driekamerappartementen maken ook deel uit van het complex.

Kloostercomplex

In Ubach over Worms en Epen heeft de MeanderGroep samen gewerkt met kleine woningcorporaties die de groepswoningen gebouwd hebben en eigenaar zijn: Woningvereniging Ubach over Worms en Woningstichting Wittem. Meander kocht zelf het kloostercomplex St. Barbara in Treebeek (gemeente Brunssum), een monumentaal gebouw uit 1923. Na volledige modernisering (met behoud van de oorspronkelijke details) zijn er twee groepswoningen voor dementerenden en de uitvalbasis voor de extramurale zorg in de wijk gevestigd.

Vertrouwd

Familieleden van dementerenden reageren zonder uitzondering enthousiast op een kleinschalige woonvorm. Zij voelen zich er vaak ook nauw bij betrokken. Elk moment van de dag zijn ze welkom. Ze nemen immers een belangrijke plaats in de belevingswereld van de bewoner in. "Ik heb het gevoel dat ik bij mijn moeder thuis op bezoek kom, net als vroeger. De groepswoning voelt vertrouwd. Dat komt niet alleen door de huiselijke woonomgeving, maar ook omdat je de andere mensen goed kent, de bewoners, de medewerkers en zelfs de familieleden" vertelt de zoon van een bewoonster van een groepswoning. Omdat ook de familieleden zich thuis voelen, bieden ze vaak spontaan een helpende hand. Die betrokkenheid is zeer welkom. "Als wij de zorg willen bieden die wij nastreven, dan hebben we echt de hulp nodig van familie en vrijwilligers." ●

Het goede voorbeeld van verpleeghuis Lückerheide

Het project in verpleeghuis Lückerheide om het toepassen van vrijheidsbeperkende middelen bij dementerende bewoners uit te bannen is een succes gebleken. Andere instellingen binnen de MeanderGroep hebben het voorbeeld van de Lückerheide al gevolgd en nu blijkt deze aanpak landelijk veel bewondering te oogsten.

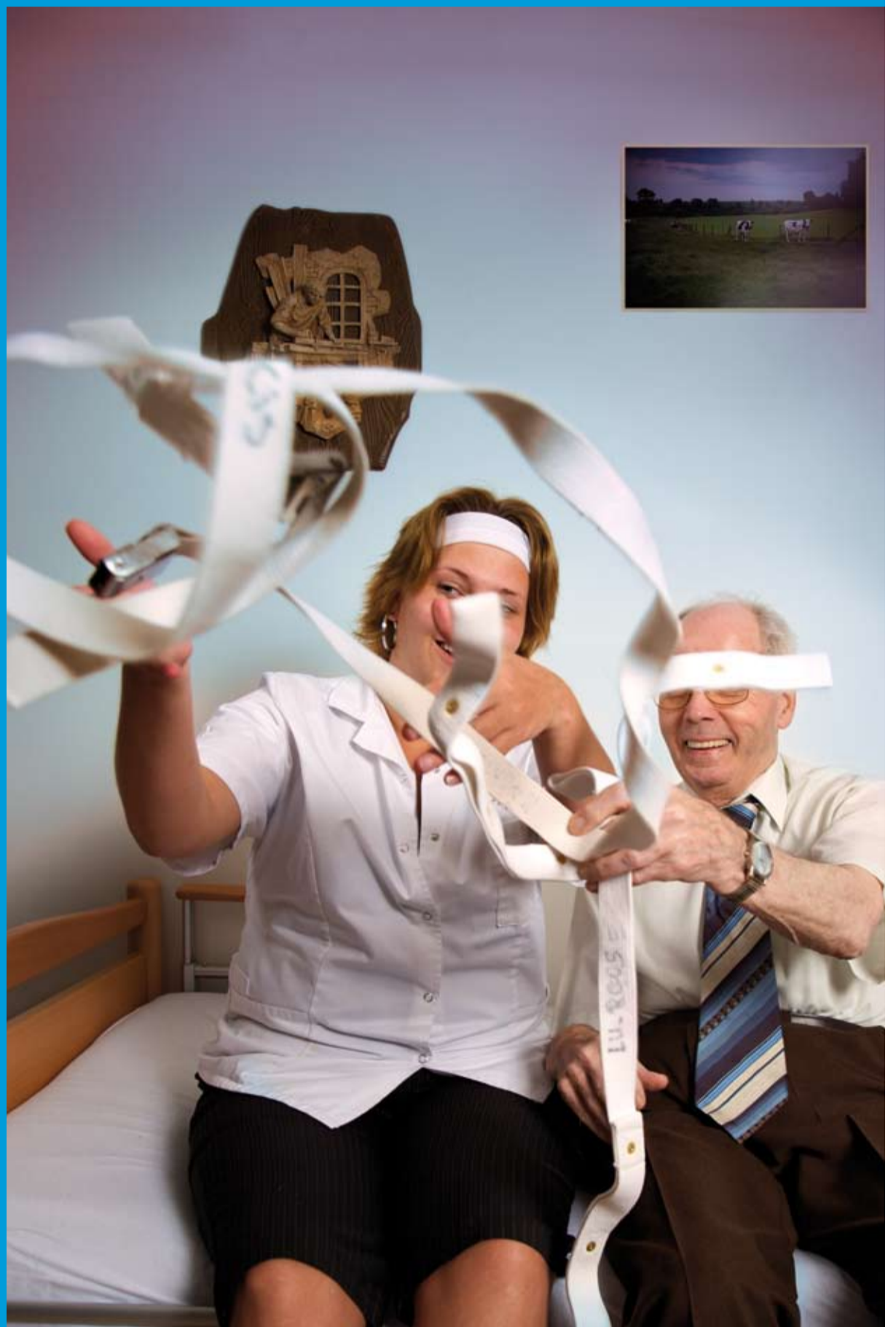
Inmiddels is verpleeghuis Lückerheide nagenoeg helemaal bandenvrij. Als er nog banden gebruikt worden, is dat slechts enkele uren per dag of alleen 's nachts. Er wordt ook heel kritisch gekeken naar andere vrijheidsbeperkende middelen zoals beddekken en tafelbladen. Ook die worden zoveel mogelijk weggenomen. Om valpartijen te voorkomen, kwam er wel onder meer cameratoezicht en kregen verschillende bewoners heupbeschermers. Het resultaat: ernstige incidenten deden zich niet voor.

De Inspectie voor de Gezondheidszorg heeft het project als 'best practice' bestempeld. Dat wil zeggen dat het in de praktijk de meest effectieve aanpak is om vrijheidsbeperkende middelen bij dementerende verpleeghuisbewoners terug te dringen. Dat heeft nogal wat belangstelling tot gevolg. Veel instellingen nemen contact op met het verzoek om een kijkje te mogen komen nemen. Ook in de campagne van de Innovatiekring Dementie voor meer bewegingsvrijheid voor mensen met dementie, die van start ging op Wereld Alzheimerdag (21 september 2008) werden de ervaringen in de Lückerheide gebruikt.

Maar het meest opmerkelijk is het feit dat er een landelijk wetenschappelijk onderzoek is gestart waarin de aanpak van de Lückerheide wordt getest in een aantal andere Nederlandse verpleeghuizen. Projectleider Jan Hamers, hoogle-

raar aan de Universiteit Maastricht, heeft met succes subsidie hiervoor aangevraagd bij ZonMw, de organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie. Het onderzoek heeft de naam EXBELT gekregen en zal twee jaar duren. Er zal een aantal verpleeghuizen met afdelingen waarvan de helft de aanpak uit de Lückerheide overneemt en de andere helft de zorg voortzet zoals voorheen. Math Gulpers, directeur van verpleeghuis Lückerheide en Ine Smeets, gespecialiseerd verpleegkundige aldaar, spelen een belangrijke rol in het onderzoek. Zij zullen de komende twee jaar een dag per week de deelnemende instellingen bezoeken om hun praktijkervaringen over te dragen. De een op beleids- en de ander op uitvoerend niveau.

Doel van het onderzoek is om zo objectief mogelijk vast te stellen of het mogelijk is het gebruik van banden bij dementerende bewoners in verpleeghuizen op een veilige manier terug te dringen zonder dat daarbij het gebruik van andere vrijheidsbeperkende middelen of psychofarmaca toeneemt. De EXBELT aanpak bestaat - net als in de Lückerheide - uit een combinatie van maatregelen. Het gaat om een wijziging in beleid (het verbieden van het gebruik van banden), een opleiding voor de betrokken medewerkers en het invoeren van alternatieve maatregelen, zoals infrarood alarmsystemen, lage bedden en mobiliteits- en evenwichtstraining. ●

Verpleeghuis neemt paard op

Verpleeghuis Lückerheide heeft in 2008 niet alleen een mevrouw van 89 jaar opgenomen, maar ook haar paard Winnetoe van 35 jaar oud. Het paard werd eerst ondergebracht in de kleine boerderij van het verpleeghuis, maar kreeg later een eigen plaats in het dierenverblijf. De afdeling waar de eigenaresse van het paard verblijft, biedt hier uitzicht

op. Zo kon mevrouw niet alleen regelmatig haar paard bezoeken en verzorgen, maar had zij hem altijd in het zicht.

"De opname van het paard heeft alles te maken met de belevingsgerichte zorg die wij de bewoners bieden", aldus Ivon Schoenmaekers, afdelingsleidinggevende in verpleeg-

huis Lückerheide. "Wij proberen onze zorg zoveel mogelijk aan te passen aan de wensen en de leefstijl van de bewoners. Mevrouw was zeer aan haar paard gehecht. Het feit dat hij ook hier was, maakte haar rustiger en meer tevreden. De ligging van verpleeghuis Lückerheide maakt het verblijf van een paard mogelijk. Nog belangrijker is dat wij een beroep

kunnen doen op vrijwilligers die de verzorging op zich hebben genomen. De medewerkers in de zorg hebben hier geen tijd voor. Een telefoontje naar de vrijwilligers die de dieren in onze boerderij verzorgen, was echter voldoende. Zij zijn meteen in actie gekomen en hebben het paard - dat ook erg oud is en veel zorg nodig heeft - liefdevol opgenomen." ●

De problemen rond de uitvoering van de Wmo zorgen ervoor dat de MeanderGroep in 2008 op zoek moest naar mogelijkheden om te bezuinigen, maar er zijn ook belangrijke investeringen gedaan. Zo is er een digitaal zorgregistratiesysteem bij de verpleging & verzorging in de thuiszorg ingevoerd. Met Meander Wonen begeeft de MeanderGroep zich vanaf 1 januari 2009 op de woningmarkt. Door zelf het initiatief te nemen voor de bouw van levensloopbestendige woningen en woon-zorgcomplexen, wil zij onder meer het tekort aan capaciteit in instellingen opvangen.

Problemen in de praktijk van de Wet maatschappelijke ondersteuning

Mensen moeten zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en kunnen participeren in de samenleving: over het uitgangspunt van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is iedereen het eens. Maar het uitvoeren van de wet, in het bijzonder de Hulp bij het huishouden, blijft in de praktijk op grote problemen stuiten.

Sinds 1 januari 2007, toen de Wmo van kracht werd, zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de Hulp bij het Huishouden. Zij indiceren cliënten en selecteren in een aanbestedingstraject de zorginstellingen die de Hulp bij het huishouden mogen leveren, zoals de MeanderGroep in alle gemeenten in Parkstad. Al vanaf de start leidt de uitvoering van de Wmo tot problemen en de ophef over de wet is nog altijd niet geluwd. Integendeel. Net als veel zorginstellingen heeft Meander ook in 2008 te maken met lage tarieven en met de bureaucratische rompslomp die de aanbestedingsprocedure met zich meebrengt.

Roger Ruijters, lid van de Raad van Bestuur van de MeanderGroep: "Wij leveren jaarlijks 1,2 miljoen uren Hulp bij het huishouden. In wezen is het onze belangrijkste vorm van dienstverlening. Door de hulp bij het huishouden wordt de inzet van duurdere hulpverlening vertraagd." Door de verschuiving in indicaties en de nieuwe tariefstelling in de Wmo, kampt MeanderGroep echter inmiddels jaarlijks met een verlies aan inkomsten van 3 tot 4 miljoen euro.

Om het verlies te compenseren, gaat de MeanderGroep bezuinigen, onder meer door de inzet van lager opgeleid personeel en bezuinigingen op

de overheadkosten. Ontslagen willen zo veel mogelijk voorkomen. Dat zal alleen lukken als iedereen meewerkt. Een heel belangrijke stap was daarom de belangstellingsregistratie onder alle Thuishulpen A. Op de schriftelijke vragenlijst werd massaal gereageerd. Een grote meerderheid (85%) gaf aan op vrijwillige basis te willen meewerken aan een oplossing. Van de aangegeven oplossingsmogelijkheden scoorde intramuraal werken het hoogst; 30% van de thuishulpen gaf aan dat wel te willen. Verder wilde 25% in aanmerking komen voor scholing; was 16% bereid na goed overleg minder te gaan werken en 15% eventueel

een andere functie op niveau 10, de meesten van hen met uitbreiding van het aantal uren. Een kwart van de medewerkers die reageerden, wil ook wel bij een andere organisatie aan de slag. Kleinere aantallen medewerkers willen meer informatie over de mogelijkheid te stoppen met werken en over de OBU.

MeanderGroep heeft moeite met het feit dat de Wmo nu te weinig ruimte biedt om in de thuishulpen te investeren. Roger Ruijters: "Zij komen bij cliënten die tot de meest kwetsbare mensen van deze samenleving behoren. We moeten hoge eisen aan onze thuishulpen stellen, maar

het geld voor bijvoorbeeld coaching en bijscholing ontbreekt. Dat maakt het werk minder aantrekkelijk. Alles draait in wezen om efficiency. Intensieve menshouderij, heb ik het al genoemd." De toekomst is onzeker. In 2010 wordt de Hulp bij het Huishouden opnieuw aanbesteed.

MeanderGroep houdt er rekening mee na 1 juli 2010 te moeten stoppen met de levering van dit product. Het kan zijn dat dit gebeurt omdat de organisatie de aanbesteding verliest, maar het kan ook dat zij hier zelf voor kiest omdat levering van Hulp bij het Huishouden verliesgevend blijft. ●

Specialistische aanpak van huisvesting voor ouderen

Meander Wonen maakt belofte waar

Zorgeloos wonen voor iedereen. Dat is de slagzin waarmee Meander Wonen zich presenteert. Dit nieuwe onderdeel van de MeanderGroep is de voortzetting van de Stichting Huisvesting voor Ouderen (SHO). Na een aantal jaren een zelfstandige stichting te zijn geweest, heeft zij zich per 1 januari 2009 aangesloten bij de MeanderGroep.

Meander Wonen exploiteert diverse wooncomplexen voor ouderen oftewel aanleunwoningen in de gemeenten Kerkrade, Landgraaf en Simpelveld. Een aantal van de complexen is eigendom van Meander Wonen, andere zijn eigendom van woningcorporaties. In alle gevallen verzorgt Meander Wonen de exploitatie van de woningen en is voor de bewoners aanspreekpunt en contactadres. Ook exploiteert Meander Wonen het Officecenter Chevremont, de kantorenflat gelegen op het terrein van verpleeghuis Lückersheide.

Geen gewone corporatie

Heeft de MeanderGroep met Meander Wonen een eigen woningcorporatie in huis gehaald? Leo Vrancken, beheerder, in 2008 nog

bij SHO, daarna bij Meander Wonen, schudt zijn hoofd. "Wij zijn niet met een gewone corporatie te vergelijken. Wij richten ons deels op een groep mensen die bij andere verhuurders buiten de boot vallen. Die groep groeit. De toelatingscriteria voor verzorgingshuizen worden steeds strenger. Mensen blijven dus langer zelfstandig wonen; soms noodgedwongen, steeds vaker ook uit vrije keuze. Die groep proberen wij een comfortabele woonomgeving te bieden en dat vraagt vaak maatwerk. Overigens wonen er in onze complexen ook ouderen die (nog) geen zorgvraag hebben. Dat doen we bewust. Voor iedereen maakt dat de woonomgeving prettiger. Zo scheid je ook een situatie waarin huurders elkaar kunnen helpen."

Specialist

Meander Wonen houdt de indicatie en de toewijzing van haar woningen in eigen hand. Een sociaal consulent bezoekt iedereen die in aanmerking wil komen voor een woning. Dat zijn vaak intensieve gesprekken, waar soms behoorlijk wat problematiek boven tafel komt. Behalve een woning regelt de sociaal consulent voor deze mensen ook de benodigde zorg. Door deze intensieve aanpak durft Meander Wonen 'experimenten' aan waar andere woningcorporaties niet snel aan beginnen. Neem bijvoorbeeld een psychiatrische patiënt met kanker. Deze heeft nog één wens: de laatste levensfase in een eigen woning door te brengen. Meander Wonen heeft de partijen gevonden om dat samen te reali-

seren. Of een echtpaar waarvan de één een PG-indicatie heeft. Dit krijgt een woning vlakbij een zorgcentrum waar het dankzij mantelzorg en ondersteuning van de thuiszorg nog een tijd zelfstandig kan samenwonen. Omdat het zorgcentrum langzamerhand een vertrouwde buur

wordt, verloopt de uiteindelijk noodzakelijk geworden opname een stuk gemakkelijker. "Dat bedoelen we met zorgeloos wonen voor iedereen", besluit Leo Vrancken. "Wij bieden een specialistische aanpak van huisvesting voor ouderen." ●

Op 12 december 2008 werd Klein Winselen officieel geopend, een appartementencomplex in Kerkrade west, gelegen naast Zorgcentrum Fienschat.

Belangrijke uitbreiding dienstenpakket

Meander Paramedisch Centrum

Iedereen kan nu voor fysiotherapie, ergotherapie, logopedie of advisering door een psycholoog of diëtist terecht bij de MeanderGroep. Meander Paramedisch Centrum biedt sinds begin 2009 haar diensten aan buiten de muren van het verpleeghuis.

Bert Brock, manager Meander Paramedisch Centrum, is erg blij met deze uitbreiding van het dienstenpakket. "Het is een logische stap in de ontwikkeling die ons team

sinds een aantal jaren doormaakt. In het verleden richtten we ons alleen op mensen die in een instelling verbleven. Maar steeds meer van onze klanten, ook de mensen

die herstellingszorg nodig hebben en ouderen, wonen gewoon thuis. Zo ontstond de behoefte onze diensten aan te kunnen bieden in een extramurale praktijk met vergoeding door de ziektekostenverzekeringen. Dat is nu een feit."

Op zoek

Met grote zorgvuldigheid is de

MeanderGroep op zoek gegaan naar een geschikte praktijk. "Uiteindelijk is overeenstemming bereikt met een fysiotherapiepraktijk die al vele jaren (onder de naam Fysiotherapiepraktijk Schreurs) een erg goede naam heeft. Een bewijs van de kwaliteit die geleverd wordt, is de uitstekende relatie met huisartsen. Vandaar dat we erg tevreden zijn deze praktijk nu deel

uit maakt van de MeanderGroep" legt Bert Brock uit. ●

Meander Paramedisch Centrum biedt integrale zorg- en dienstverlening.

De MeanderMars naar een nieuw en efficiënt digitaal zorgregistratiesysteem

Geen papierwerk meer, maar een gebruikersvriendelijk digitaal systeem voor het plannen en registreren van zorg: sinds half december 2008 is het werkelijkheid bij de MeanderGroep. Medewerkers en klanten van Meander Thuiszorg verpleging & verzorging stapten collectief over op het nieuwe systeem.

Vanaf het allereerste begin stond Rina Mertens positief tegenover de introductie van een digitaal zorgregistratiesysteem. Als verpleegkundige in de wijk in het centrum van Kerkrade was ze veel tijd kwijt met de papieren zorgregistratie. "Niet alleen bij de klant, waar je de formulieren invult, maar ook op kantoor. Daar moest je de informatie weer digitaal invoeren, waardoor de kans op fouten toenam."

Administratieve last

De foutgevoeligheid van het systeem werd de afgelopen jaren nog eens vergroot door de sterke groei van het aantal zorgproducten en de daaraan gekoppelde codes. Steeds vaker werden zorgproducten foutief geregistreerd. Bovendien bleek achteraf regelmatig dat soms meer zorg was geleverd, dan was geïndiceerd, vertelt Rina Mertens.

Jos Smeets, informatie controller en projectleider van de invoering van het nieuwe zorgregistratiesysteem, onderschrijft haar verhaal volledig. "In een dergelijke situatie neemt de

kans op fouten toe. Zeker als je bedenkt hoeveel cliënten onze medewerkers op een dag bezoeken. De last van het papieren systeem werd bijna ondraaglijk. Mensen in het veld die alle formulieren moesten invullen, vroegen zich steeds vaker af: wat ben ik eigenlijk aan het doen?" Bovendien ontstonden er steeds meer problemen bij de afhandeling met het zorgkantoor en verzekeraars. "Door de gemaakte fouten kregen we een deel van de zorg niet vergoed en liepen we inkomsten mis", vertelt Jos Smeets.

Gebruikersvriendelijk

De Raad van Bestuur greep in en koos voor invoering van een digitaal zorgregistratiesysteem bij de Thuiszorg verpleging & verzorging. De medewerkers werden van meet af aan betrokken bij de invoering van het nieuwe systeem. "De gebruikersvriendelijkheid stond voorop. Bovendien moet het systeem er toe leiden dat we meer directe tijd aan de cliënt besteden", vertelt Smeets.

Het oog viel uiteindelijk op het zogeheten iO systeem voor registratie en het

pakket Moves voor planning van de firma Nedap. MeanderGroep gaf het implementatieproject van het nieuwe systeem de naam MeanderMars. "Daar zit alles in waar het nieuwe zorgregistratiesysteem voor staat. Het is als in een mars: we lopen allemaal in hetzelfde tempo. Voorwaarts mars, dat is het idee. MARS, dat staat ook voor Meetbaar, Acceptabel, Resultaatgericht en Succesvol."

Afname fouten

De praktijk moet uitwijzen of het systeem dat allemaal kan waarmaken, maar de eerste ervaringen stemmen zeer positief, zegt Jos Smeets. "Je ziet nu binnen een dag welke zorg geleverd is en kunt meteen bijsturen als bijvoorbeeld meer zorg wordt geleverd dan is geïndiceerd. Ook de planning kun je beter bijsturen." Het aantal fouten is nu al zichtbaar afgenomen, constateert hij. "Van gemiddeld vijftien naar twee procent. Dat is directe winst. Voor het feit dat we dit in zo'n korte periode hebben bereikt, verdienen medewerkers echt een groot compliment." ●

Rina Mertens, verpleegkundige in de wijk bij Meander Thuiszorg, registreert zich met behulp van haar telefoon en het pasje bij de klant thuis.

BV's Meander Hulp Thuis

Eind 2008 heeft de MeanderGroep vijf BV's opgericht, voor ieder thuiszorg rayon één. Hierin zijn de activiteiten rond Hulp bij het Huishouden ondergebracht. Dit is gebeurd omdat de resultaten van nieuwe aanbestedingen per gemeente kunnen verschillen. Op deze manier kan de organisatie in de toekomst flexibeler reageren op wijzigingen in de hoeveelheid werk. In het uiterste geval worden één of meer BV's na afloop

van de contractperiode afgestoten. De naam van de BV's is Meander Hulp Thuis; alleen in de Westelijke Mijnstreek vallen ook de Verpleging en Verzorging onder de BV-structuur. Daarom is daar de naam van

de BV Meander Thuiszorg. Alle dienstverbanden van de thuiszorg hulpen A en thuiszorg hulpen basis zijn inmiddels overgedragen aan een rayon-BV. Deze overdracht heeft geen gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden. Nieuwe medewerkers komen in dienst van de rayon-BV met een tijdelijke aanstelling voor de duur van het lopende contract met de gemeente. ●

Kraamcentrum Marlies Schellings-Vankan B.V. onder Meander-vlag

“We vullen elkaar prima aan”

Op 28 februari 2008 hebben Meander Kraamzorg en Kraamcentrum Marlies Schellings-Vankan B.V. een fusieovereenkomst ondertekend. Beide kraamzorgorganisaties blijven volledig autonoom fungeren met behoud van eigen identiteit. Daar waar nodig zullen zij profiteren van elkaars expertise en inzet van personeel.

Meander Kraamzorg en Kraamcentrum Marlies Schellings-Vankan B.V. werken sinds geruime tijd samen. Die samenwerking is nu officieel bekrachtigd door middel van een fusie. Met deze stap kunnen beide kraamzorginstellingen de continuïteit van de zorg beter garanderen en kan flexibeler worden ingespeeld op de vraag van de klant. Wim Dankers, directeur Bijzondere Dienstverlening bij de MeanderGroep, licht toe: “In de kraamzorg heb je regelmatig te maken met piekperiodes. Dat leidt dan weer tot onderbezetting van personeel, zeker gezien de krapte op de arbeidsmarkt. Door structureel samen te werken ondervang je deze problemen. Collega’s van beide organisaties kunnen over en weer

voor elkaar inspringen; daar hebben we reeds positieve ervaringen mee. Op die manier kunnen we meer continuïteit van zorg bieden.”

Hoewel beide organisaties duidelijk een eigen identiteit hebben, sluit hun werkwijze nauw op elkaar aan. Beide instanties zijn HKZ-gecertificeerd en in het bezit van het internationale borstvoedingscertificaat van WHO/Unicef. Ook de persoonlijke manier van werken staat bij beide partijen centraal. “En op andere gebieden completeren we elkaar”, vult Wim Dankers aan. “Kraamcentrum Schellings-Vankan B.V. staat met name bekend om haar kleinschalige manier van werken en

Meander Kraamzorg biedt weer een breed scala aan cursussen en themabijeenkomsten aan. Samen kunnen we bovendien een groter gebied bestrijken. Meander Kraamzorg is met name actief in Parkstad; terwijl onze nieuwe collega’s ook zorg leveren in de Westelijke Mijnstreek en Maastricht.”

De fusieorganisatie telt in totaal 110 medewerkers. Voor de klanten en de medewerkers van beide organisaties is er niet veel veranderd. De medewerkers hebben dezelfde functie en werkplek behouden. Mark Schellings, directeur van Kraamcentrum Marlies Schellings-Vankan B.V., voert tevens de directie van Meander Kraamzorg. ●

Dialogo

Dialogo hoort bij een maatschappelijke onderneming die de MeanderGroep is. Bedrijfsleven, overheid en gezondheidszorg hebben elkaar nodig. Vanuit samenwerking en het benutten van ieders expertise kunnen nieuwe initiatieven ontstaan gericht op verbetering van het primaire proces. Want daar gaat het tenslotte om: een veilige, prettige leefomgeving voor iedereen, met bijzondere aandacht voor degenen die tot de kwetsbare groepen in deze samenleving behoren.

Medewerkers Bureau Jeugdzorg gedetacheerd bij Meander

“Twee werelden komen optimaal samen”

Meander Jeugdgezondheidszorg en Bureau Jeugdzorg: het zijn twee verschillende organisaties die in het belang van het kind al jaren intensief samenwerken. Het is nu voor het eerst dat twee medewerkers van Bureau Jeugdzorg voor anderhalf jaar bij Meander Jeugdgezondheidszorg gedetacheerd zijn. Dit in het kader van het project IPO, dat staat voor Intensieve Pedagogische Ondersteuning. “Het is meer dan alleen een kijkje in elkaars keuken nemen”, vertellen Natacha Meurs en Leonne Baggen van Bureau Jeugdzorg.

In de praktijk komen verpleegkundigen en artsen bij Meander steeds vaker gezinnen tegen die een intensieve begeleiding nodig hebben als het gaat om de opvoeding van hun kinderen. Het kan daarbij gaan om uiteenlopende problemen die verder reiken dan de gewone opvoedingsvragen op het spreekuur. Natacha Meurs steekt van wal: “De ernst van bepaalde gezins- en opvoedingssituaties maken dat de grenzen van wat de JGZ kan bieden, bereikt kunnen worden. Dat is precies het moment waarop wij in beeld komen. Vanuit de ervaring die we met deze specifieke doelgroep hebben bij Bureau Jeugdzorg kunnen we de verpleegkundigen en artsen hierin coachen.” Leonne Baggen vult aan: “Samen

bekijken we hoe we het probleem wél kunnen oplossen, zonder daarin belerend te willen zijn. Het doel van dit project is preventie. We willen voorkomen dat problemen binnen gezinnen escaleren, met alle gevolgen van dien!”

Samenwerking

De ondersteuning die de beide medewerkers van Bureau Jeugdzorg geven, richt zich op meerdere gebieden. Natacha Meurs: “Als een verpleegkundige op huisbezoek gaat, dan gaat één van ons mee. We passen bepaalde gesprekstechnieken toe die we in de hulpverlening gebruiken en die een verpleegkundige vaak nog niet in die mate beheerst. Wij coachen daarin. Soms

is het voldoende dat we bij één of twee bezoeken meegaan; en soms is de ondersteuning voor langere termijn.” Een tweede aspect van de ondersteuning draait om zorgcoördinatie. “In een gezin dat al hulp heeft, werken vaak meerdere instanties samen. Van Bureau Jeugdzorg tot en met het Maatschappelijk Werk. Het is daarbij belangrijk dat er niet langs elkaar heen wordt gewerkt. We stimuleren verpleegkundigen de regierol in hand te houden.”

Methodiek

Naast de praktische ondersteuning is het duo een methodiek aan het ontwikkelen die volgend jaar binnen Meander Jeugdgezondheidszorg kan worden ingezet.

Leonne Baggen: “Ons werk is tijdelijk en zit er in 2010 weer op. We willen artsen en verpleegkundigen handreikingen bieden om de intensieve pedagogische ondersteuning verder zelf in de praktijk te brengen, zeker ook met het oog op de toekomstige

centra voor Jeugd & Gezin. Tussen Jeugdgezondheidszorg en de geïndiceerde hulp, dus hulp van Bureau Jeugdzorg, zit nog een te grijs vlak. Die gebieden willen we dichter bij elkaar brengen.” ●

Meander Maatschappelijk Dienstverlening en Meander Jeugdgezondheidszorg nemen intrek in Brede School Voerendaal

Samen onder één dak zorgen voor een goede begeleiding van opgroeiende kinderen in Voerendaal en omgeving. Dat is het motto van de organisaties die in de Cortemich Brede School Voerendaal zijn ondergebracht. Op 6 juni 2008 werd het fonkelnieuwe gebouw van de Brede School officieel geopend. Ook Meander Maatschappelijke Dienstverlening en Meander Jeugdgezondheidszorg participeren.

Alles in de Cortemich Brede School Voerendaal draait om het belang van het kind, vertelt Saskia Antwerpen, manager Jeugdgezondheidszorg van de MeanderGroep. Dat de Jeugdgezondheidszorg participeert in de Brede School is een logische stap. "Als je praat over het welzijn van

het kind en je trekt dat breed, dan praat je ook over het lichamelijke en psychosociale welzijn van het kind. Dan is het logisch om de verbinding met Jeugdgezondheidszorg te leggen." Dus is het consultatiebureau ondergebracht in de Brede School. Bovendien houden de jeugdartsen,

verpleegkundigen en assistentes (of medewerkers) van de GGD Zuid Limburg hier spreekuur voor kinderen van 4 tot 19 jaar. Problemen worden sneller gesignaleerd en vroegtijdig ingrijpen wordt hierdoor bevorderd, meent Saskia Antwerpen. "Je doet eerder een beroep op elkaar, de lijntjes zijn korter en dat bevordert de samenwerking. Je komt elkaar sneller tegen: de wandelgang heeft hier een hele belangrijke functie."

Opvoedingsvragen

Ook de aanwezigheid van de Maatschappelijke Dienstverlening in de Brede School is logisch, stelt

Wiel Curfs. Hij is hoofd Maatschappelijke Dienstverlening van de MeanderGroep voor Voerendaal en Nuth. "Wij spelen een belangrijke rol in de ondersteuning bij opvoedingsvragen en brengen de dienstverlening graag zo dicht mogelijk bij de mensen. Dan is een schoolgebouw een logische keuze, want daar komen de kinderen en hun ouders. Bovendien is een school veel laagdrempeliger, zeker in een dorp." Dus houdt de Maatschappelijke Dienstverlening hier dagelijks spreekuur en worden hier alle begeleidingsgesprekken gevoerd, ook op andere terreinen dan opvoeding, benadrukt Wiel Curfs.

De begeleiding van opgroeiende kinderen mag in de Cortemich Brede School Voerendaal met recht breed genoemd worden. Behalve de basisschool van de Stichting voor Katholiek Onderwijs Innovo, vind je hier nog de peuterspeelzaal De Eerste Stap en een crèche en buitenschoolse opvang van de Stichting Humanitas. Ook Ritmo Jazzballet is er gevestigd, verloskundigen houden er spreekuur en het Zorgadviesteam komt hier eens in de zes weken bij elkaar. Tot slot: behalve de Jeugdgezondheidszorg en de Maatschappelijke Dienstverlening, is de MeanderGroep nog vertegenwoordigd met een diëtist die hier spreekuur houdt. ●

Parkstad Gezond Beurs groot succes

Voor het eerst organiseerde de MeanderGroep in 2008 De Parkstad Gezond Beurs. Een informatieve markt voor iedereen in Parkstad die geïnteresseerd is in welzijn, gezondheid en zorg.

Het Parkstad Limburg Stadion vormde op 21 juni het decor voor tientallen informatiestands. Ook de kraammarkt 'Bebies & zo' maakte deel uit van de Parkstad Gezond Beurs. Er was ook een groot aantal externe partners aanwezig om hun producten en diensten te presenteren: van het Atrium ziekenhuis tot welzijnsorganisaties. En van een audicien tot een fitnesscentrum.

Meander Prijs voor de Aandacht

Op de Parkstad Gezond Beurs reikte Roger Ruijters, lid van de Raad van Bestuur, de Meander Prijs voor de Aandacht uit. Winnaar was het project 'complementaire zorg' van verpleeghuis Lückherheide. Voor deze prijs ging de jury op zoek naar mensen die een stapje verder gegaan zijn in hun taakuitoefening, dan je normaliter zou verwachten. Mensen die

zoveel passie en bezieling voor hun werk hebben dat zij vernieuwende dingen bedenken die de kwaliteit van leven van anderen kunnen verhogen. Die dat niet alleen voor zichzelf of hun eigen klanten doen, maar ook iets bedenken waar anderen hun voordeel mee kunnen doen.

Hoe moeilijk de keuze voor de jury ook was, er kan maar één eerste prijs winnaar zijn. "Het project complementaire zorg is een fantastisch initiatief, gericht op kwaliteit van leven van mensen bij wie het steeds moeilijker is op een gewone manier contact te leggen en ze een gevoel van veiligheid en geborgenheid te geven. Met behulp van massage, etherische oliën, licht en geluid wordt op een speciale manier aandacht aan deze mensen gegeven. Extra bijzonder is dat de initiatiefnemers workshops verzorgen voor collega's, familie en vrijwilligers, zodat zoveel mogelijk mensen deze methode kunnen toepassen" prijst de jury de eerste prijswinnaars. ●

Centrum voor slechtzienden Parkstad en Sensis gaan nauw samenwerken

De MeanderGroep heeft een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Sensis, de organisatie voor blinde en slechtziende mensen. Een keer per maand houdt Sensis spreekuur in het Centrum voor Slechtzienden Parkstad van de MeanderGroep. Iedereen met vragen over slechtziendheid kan dan

terecht. Maar medewerkers van de MeanderGroep profiteren eveneens van de samenwerking. Sensis gaat scholing geven in de herkenning van signalen die wijzen op slechtziendheid en het omgaan met mensen die een visuele beperking hebben. ●

De heren Huub de Haan, directeur extramurale dienstverlening bij Sensis (rechts) en Math Gulpers, directeur binnen de MeanderGroep (links) bezegelen het partnerschap van hun organisaties op het gebied dagbesteding voor mensen met een visuele handicap. ●

Opening pand Beneluxstraat

“Samenwerken in het belang van het kind”

Op 25 september 2008 vond de officiële opening plaats van het pand aan de Beneluxstraat 13 in Landgraaf, nu eigendom van Lionarons Geestelijke Gezondheidszorg. De onderste verdieping wordt verhuurd aan Meander Jeugdgezondheidszorg, Meander Voeding & Dieet, GGD Zuid-Limburg afdeling JGZ en de Verloskundigenpraktijk Parkstad. Vijf professionele partners op het gebied van gezondheid en welzijn. Door de veelzijdigheid van het aanbod is het met recht een multifunctioneel centrum te noemen, dat als een aanwinst gezien mag worden voor de inwoners van Landgraaf.

Voor Meander Jeugdgezondheidszorg is de locatie niet nieuw, vertelt JGZ-manager Bea Zeelen tijdens de opening. “De thuiszorg is vanaf 1985 gebruiker geweest van dit gebouw en vanaf 1995 was dat de Jeugdgezondheidszorg voor de kinderen van heel Landgraaf. We zijn nu alleen geen eigenaar meer, maar huurder.” Het gebouw is verbouwd om aan de wensen van de gebruikers te voldoen. De ruimten van het consultatiebureau hebben een nieuw kindvriendelijk ‘jasje’ gekregen.

Voor de klanten verandert er niet veel. Zij kunnen juist profiteren van de kracht van de samenwerking. Bea Zeelen legt uit: “Een van de speerpunten om samen te werken in het kader van de integrale JGZ (0-19 jaar) was het letterlijk samengaan in diverse gebouwen. Dat is op overige locaties in Parkstad al gebeurd en nu dus ook hier in Landgraaf. Uit ervaring van de andere teams weten we dat dit een goede ontwikkeling is.” Zij benadrukt dat ook de samenwerking

met andere partijen van belang is. “Het is interessant om te zien hoe we van intern gerichte organisatie nu veel meer extern gericht zijn. Een nieuwe uitdaging voor deze locatie is om niet alleen in een gebouw te zitten met een psychologenpraktijk, maar ook te gaan ontdekken op welke punten we elkaar kunnen vinden en hoe we kunnen samenwerken. Ieder heeft z’n expertise en laten we daar in het belang van het kind ook gebruik van maken.” ●

Het pand aan de Beneluxstraat in Landgraaf.

Stakeholdersbijeenkomst over aandacht voor de basis

De recente ontwikkelingen maken meer dan ooit duidelijk waar het werkelijk om draait in de zorg: klanten én medewerkers. Zeker in een regio waar vergrijzing en ontgroening hand-in-hand gaan, zijn kwaliteit van zorg en van arbeid nevengeschikt. Vandaar dat MeanderGroep haar stakeholdersbijeenkomst in 2008 als thema ‘aandacht voor de basis’ heeft meegegeven.

Bij dit thema hoort een prominente rol voor de mensen uit de praktijk. In deze bijeenkomst waren dat medewerkers die uitvoering (gaan) geven aan de Wmo. In interviewsessies maakten de deelnemers kennis met het werk van thuishulpen en gespecialiseerde thuisbegeleiders van de MeanderGroep. Hun betrokkenheid bij de klant en hun deskundigheid bewezen hoezeer deze vormen van thuiszorg maatschappelijke herwaardering verdienen.

Verder keek de Raad van Bestuur vooruit naar de komende twee jaar. Door ontwikkelingen zoals de invoering van de Wmo en bezuinigingen in de AWBZ verkeren veel thuiszorgorganisaties in ‘zwaar weer’. MeanderGroep vormt hierop geen uitzondering, maar probeert de kracht van haar organisatie te benutten en problemen te veranderen in kansen. Om klanten beter van dienst te kunnen zijn en tegelijkertijd het werk van haar medewerkers uitdagender te maken, zet MeanderGroep in op

kleinschaligheid en buurtgerichtheid. In heel Parkstad komen thuiszorgteams, die op buurtniveau georganiseerd zijn. Minder wisselingen van medewerkers, evenals kortere lijnen naar klanten en huisartsen, zullen het gevolg zijn. Intramuraal heeft de MeanderGroep goede ervaringen met kleinschaligheid. Niet alleen in onze zorgcentra, maar ook in ‘gewone’ huizen in de buurt, wordt steeds vaker een kleinschalige beschermde woonomgeving geboden voor demente ouderen. ●

MeanderGroep en Weller openen gezamenlijk huiskamerproject in Peter Schunckflat

“Ik kijk er elke week naar uit!”

De Hoeskamer in de Peter Schunckflat.

Op 26 juni 2008 is in een van de Peter Schunckflats in Heerlen ‘De Hoeskamer’ geopend: een speciale ontmoetingsruimte voor bewoners van de hoogbouwflats in Heerlerbaan en de naaste omgeving. De Hoeskamer is een gezamenlijk initiatief van de MeanderGroep Zuid-Limburg en woningcorporatie Weller. Het is een van de eerste projecten waarin beide organisaties samenwerken.

De Hoeskamer is in eerste instantie bedoeld als ontmoetingsruimte voor de bewoners die graag buitenshuis maar in hun eigen wijk mensen willen ontmoeten. In de sfeervol ingerichte ruimte op de eerste etage van de Peter Schunckflat kunnen ze elkaar treffen, televisie kijken of een gezelschapsspel doen. Het project biedt de bewoners een prettige invulling van de dag en kan helpen het isolement waarin sommige senioren leven, te voorkomen of te doorbreken. “Dit hadden ze jaren eerder moeten doen”, zegt één van de bewoners. “Ik kijk hier echt naar uit. Zo heb ik zondag en maandag alleen maar thuis wat zitten naaien, geen mens gezien. Dan ben ik blij dat het dinsdag is en ik weer onder de mensen ben.” De 85-jarige bewoonster komt stevast elke dinsdag én vrijdag. Ze kende al wat mensen van gezicht, maar heeft dankzij het project een hoop nieuwe maatjes gemaakt. “Jammer dat het steeds maar twee uurtjes is, voor

mij mag het best een uurtje langer duren.”

Het huiskamerproject wordt gerund door vrijwilligster Riny, die op de overige dagen werkzaam is als Thuishulp A. Riny is niet alleen gastvrouw, maar biedt vooral een luisterend oor; een taak die haar dankzij haar jarenlange ervaring in de thuiszorg op het lijf staat geschreven. “Riny is een schat”, roepen de aanwezigen in koor. “Dankzij haar is deze middag zo’n succes.”

De MeanderGroep en Weller verwachten in de toekomst meer van dergelijke initiatieven te ontplooiën. “Wonen, welzijn en zorg zijn voor onze gemeenschappelijke klanten onlosmakelijk met elkaar verbonden. Met dit project kunnen wij het buurtgericht werken optimaal vormgeven en Weller kan haar huurders iets extra’s bieden”, vertelt Monique Hermans, directeur Meander Thuiszorg. ●

MeanderGroep en Land van Rode werken samen aan verzorgd wonen

Meander Thuiszorgdirecteur E. Breukers en G. Logister (Land van Rode) helpen bij het verhuizen.

Woningstichting Land van Rode en MeanderGroep Zuid-Limburg werken samen in het nieuwbouwcomplex Ursulinhof in Kerkrade. In

totaal gaat het om 30 zorgwoningen. De nieuwe vleugel is verbonden met het bestaande gebouw met 48 woningen. Tussen deze 2 vleugels is een ruimte ingericht als dienstencentrum. Vanuit dit centrum wordt zorg binnen het complex en de wijk aangeboden. ●

Bronzen en zelfs gouden keurmerken zijn inmiddels behoorlijk ingeburgerd binnen de MeanderGroep, maar in 2008 heeft zich op het gebied van kwaliteit een nieuwe uitdaging voorgedaan: het kwaliteitskader verantwoorde zorg. Meer dan bij de keurmerken ligt hier het accent op de vraag wat de klant ervaart. Uit de cliëntraadplegingen komt over het algemeen een positief beeld van de MeanderGroep naar voren. Datzelfde geldt voor het onderzoek onder stakeholders dat in 2008 gehouden werd.

Verder zijn er, zoals ieder jaar, ontwikkelingen te melden die de kwaliteit van zorg op een hoger niveau tillen.

Meten is weten! Kwaliteitskader Verantwoorde Zorg, een nieuwe uitdaging

De zorgsector in Nederland krijgt te maken met het 'Kwaliteitskader Verantwoorde zorg'. Het is een nieuwe werkwijze die wordt ingezet bij thuiszorg, in verpleeghuizen en in zorgcentra.

In de landelijke notities wordt Verantwoorde Zorg omschreven als 'zorg van een goed niveau, die in ieder geval doeltreffend, doelmatig, veilig en patiëntgericht wordt verleend en die is afgestemd op de reële behoefte van de klant.'

Mooie bewoordingen, maar wat betekent dit nu eigenlijk in de praktijk? Gerard ten Dam, zorgcontroller bij de MeanderGroep, legt uit: "Bij de verantwoorde zorg ligt de nadruk niet zozeer op het feit of de organisatie alles goed geregeld heeft (zoals bij de keurmerken brons, zilver en goud) maar vooral op de vraag: leidt dit ook tot goede uitkomsten van de zorg. Met andere woorden: wat hebben onze klanten eraan? De uitkomsten van de zorg moeten daartoe regelmatig worden gemeten en op grond van de uitkomsten kunnen verbeteringen worden ingezet."

Tien thema's

Bij de metingen staan steeds tien vaste thema's centraal, van communicatie en samenhang in zorg tot lichamelijk welbevinden en veiligheid. De belangrijkste metingen gebeuren op twee manieren. Ten eerste is er de cliëntenraadpleging die door het hele land op een uniforme manier wordt uitgevoerd. Op die manier kunnen de uitkomsten van organisaties onderling worden vergeleken. De cliëntenraadpleging die Meander Thuiszorg vorig jaar heeft gehouden (met de mooie cijfers 8 voor de organisatie en 8,4 voor de medewerkers) is op uniforme manier (CQ-index) gebeurd. De raadplegingen die voortaan intramuraal gaan plaatsvinden moeten ook op die uniforme manier gaan gebeuren. Deze onderzoeken moeten elke twee jaar worden herhaald.

Een tweede vorm van meten gebeurt

door de hulpverleners bij de klant.

Gerard ten Dam: "Ieder jaar moeten door de hulpverleners vragenlijsten worden ingevuld met de klant over een aantal zorginhoudelijke onderwerpen. Te denken valt hier aan: heeft de klant decubitus (doorligwonden), is de klant veel afgevallen, is de klant incontinent, heeft de klant een katheter, is de klant de laatste tijd gevallen, heeft hij of zij last van depressieve gevoelens? Deze meting moet ieder jaar één keer plaatsvinden. In de instellingen bij alle klanten en in de thuiszorg bij een steekproef uit de klanten."

Het gaat bij de metingen niet zo zeer om het behalen van een norm, maar meer om de score ten opzichte van vergelijkbare organisaties. "Op grond van de uitkomsten worden plannen gemaakt om de zorg verder te verbeteren." ●

Medicatieverstrekking met behulp van Baxtersysteem

Naar aanleiding van een positief verlopen proefproject binnen het rayon Brunssum van Meander Thuiszorg is besloten om medicatieverstrekking volgens het Baxtersysteem in alle thuiszorgrayons in te voeren. Invoering van het Baxtersysteem is een belangrijke manier om het aantal fouten bij het verstrekken en klaarmaken van medicatie terug te dringen. Daarnaast is de invoering versneld vanwege het feit dat per 1 september 2008 géén nieuwe indicatie meer wordt afgegeven door het CIZ voor *alléén het vullen van de medicatiedoos*. Deze handeling wordt dus niet meer door de AWBZ vergoed. Het *aanreiken* van medicatie valt echter wel onder de AWBZ.

Medicatieverstrekking is met name een verantwoordelijkheid die bij de apotheker berust.

Bijna alle apothekers in Oostelijk Zuid-Limburg verlenen hun medewerking om medicatie via het Baxtersysteem aan te bieden. Bij een aantal Meander verzorgingscentra is het Baxtersysteem reeds bekend en ook gaan Verpleeghuis Lückersheide en de Hamboskliniek over op dit systeem.

Hoe ziet het systeem eruit?

Apothekers laten door middel van grote vulmachines op diverse plaatsen in Nederland zéér zorgvuldig tabletten/capsules verpakken. De te verstrekken medicatie zit in opgerolde doorzichtige zakjes van de Baxterdoos.

Op de zakjes staat vermeld: de naam van de klant, het medicament met sterkte, vorm, kleur en de dag en het tijdstip waarop de medicatie moet worden ingenomen c.q. toegediend. Een optimale controle dus voor toediening van de juiste medicatie op de juiste tijd.

Van elk nieuw medicament wordt tevens een voorlichtingsfolder (in plaats van de bijsluiter) bijgesloten. Bij elke medicatielevering wordt door de apotheek bovendien een overzichtslijst met aftekenmogelijkheid voor onze medewerkers en een wijzigingsformulier meegeleverd voor in het Thuiszorgdossier. De grote (week) medicatiedoos behoort voor Meander Thuiszorgmedewerkers tot het verleden. ●

Meander Thuiszorg en Expertise Centrum Wondzorg werken nauw samen

Betere wondzorg door bundeling kennis

Begin april 2008 is in Parkstad het Expertise Centrum voor Wondzorg (ECW) opgestart. Het doel van dit centrum is om de kwaliteit van wondzorg op een hoger niveau te tillen. Dit geldt zowel binnen de eerste- en tweedelijnsvoorzieningen als binnen de verzorgings- en verpleeghuizen. Het ECW wordt met name ingezet bij de verzorging van complexe acute en chronische wonden. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de wondverpleegkundigen van Meander Thuiszorg.

“Door kennis en verpleegkundige zorg te bundelen, kunnen we een effectievere en efficiëntere wondzorg realiseren”, vertelt Fred Slot, staf-functionaris bij Meander Thuiszorg. “Zowel de medewerkers van het ECW als onze eigen collega’s zijn ervaren verpleegkundigen die opgeleid zijn of die momenteel worden opgeleid

in de vaak complexe verpleegkundige problematiek rondom wondzorg. Door samen te werken maak je optimaal gebruik van elkaar kennis en ervaring. Niet voor niets ondersteunen zorgverzekeraars dit project om de kwaliteit van wondzorg in de regio Parkstad voor hun cliënten te garanderen.” ●

Onderzoek onder stakeholders laat positief beeld zien MeanderGroep is deskundig, gedreven en communicatief

Deskundig, gedreven en communicatief. Zo beoordeelden stakeholders de MeanderGroep Zuid-Limburg in een onderzoek in 2008. Zij gaven de organisatie gemiddeld een 7,3. Het relatieblad MeanderScope dat in 2008 voor de eerste maal verscheen, werd bovendien positief beoordeeld.

Twee jaar geleden, toen de fusie net achter de rug was, behaalde de organisatie ook een 7,3. De MeanderGroep wil de kwaliteit graag verder verbeteren en liet daarom in 2008 opnieuw onderzoeken hoe de stakeholders de organisatie beoordelen. In totaal 84 van de 266 benaderde stakeholders namen deel aan het onderzoek. Het gaat dan onder meer om huisartsen, zorginstellingen, gemeenten, woningcorporaties, leveranciers en welzijnsorganisaties. De onderzoekers concluderen dat kwalificaties als communicatief en gedreven duidelijk aantonen dat de MeanderGroep inmiddels meer kleur gekregen heeft.

bureaucratisch en traag. MeanderScope, het nieuwe magazine gericht op relaties, ‘scoort’ al na één nummer. Ruim de helft van de stakeholders heeft het blad gezien en bestempelt de uitgave als een goed initiatief.

Verbeteren

“Prettig te horen dat de Meandergroep zich meer profileert. ‘Deskundig, gedreven en communicatief’: prima! Met de suggesties van huisartsen en corporaties gaan we zeker wat doen. Door het buurtgericht werken van onze thuiszorg moet de bereikbaarheid van onze zorgverleners verbeteren” reageert Jos Meijerink, voorzitter Raad van Bestuur MeanderGroep. ●

Bereikbaar

In het algemeen geldt dat stakeholders de MeanderGroep goed bereikbaar en laagdrempelig vinden. Huisartsen en andere verwijzers zijn iets positiever dan in 2006, maar nog altijd minder positief dan andere betrokkenen. Huisartsen vinden dat de fusie weinig voordelen biedt voor de samenwerking. Samen met de woningcorporaties noemen zij de MeanderGroep

MTH-team Meander Thuiszorg gaat Meanderbreed ‘Er staat ons een grote uitdaging te wachten’

Binnen Meander Thuiszorg werkt een team van specialisten op het gebied van Medisch Technisch Handelen: afgekort het MTH-team. Gezien het grote belang van deze vorm van ondersteuning is het de bedoeling dat deze 24-uurs zorg in de hele organisatie wordt ingezet.

“Er staat ons een grote uitdaging te wachten”, vertelt stafverpleegkundige Fred Slot “Op dit moment zijn we als werkgroep aan het inventariseren welke Voorbehouden Risicovolle Handelingen de Meanderinstellingen willen laten uitvoeren door ons gespecialiseerde team.

Op die manier kunnen we onze specifieke kennis niet alleen in de thuiszorg, maar ook breder inzetten. Het gaat daarbij steeds om handelingen die specifieke kennis en vaardigheden vereisen. Denk bijvoorbeeld aan het aanprikken van een infuus, infuustherapie, het inbrengen van een maag/supra-

pubische verblijfs catheter, nierdialyse en zuurstoftoediening/beademing. Deze vorm van zorgverlening is zowel bestemd voor bedlegerige als mobiele klanten van alle leeftijden en kan n.a.v de inventarisatie per instelling verschillen.”

Nu en straks...

De MTH-verpleegkundigen coördineren de zorgverlening, bieden ondersteuning en dragen er zorg voor dat de materialen, medicijnen en alle andere zaken die nodig zijn voor de behandeling aanwezig zijn. “De medewerkers van het team worden regelmatig bijgeschoold, getoetst en werken volgens landelijk

opgestelde protocollen”, benadrukt Fred Slot. “Via de achterwachtconstructie (24-uurs bereikbaarheid en beschikbaarheid) vervult het team een belangrijke rol in de ondersteuning door middel van instructie en training on the job voor onze verpleegkundigen en verzorgenden.”

Ook instellingen buiten de MeanderGroep maken reeds gebruik van de achterwachtconstructie en/of deskundigheidsbevordering, zoals de huisartsenpost NightCare, het Netwerk Palliatieve Terminale Zorg (acute pijnbestrijding), kinderdagverblijven en samenwerkingsprojecten met het Atrium MC Heerlen. ●

Personeel

Parkstad Limburg is de eerste regio in Nederland waar vergrijzing, ontgroening en bevolkingsdaling al in volle gang zijn. Dat uit zich ook in het personeelsbestand van de MeanderGroep Zuid Limburg. De organisatie kent een sterkere vergrijzing bij haar medewerkers dan andere zorginstellingen. De gemiddelde leeftijd is 43 jaar; 29% van het personeelsbestand in de thuiszorg en intramurale zorg is ouder dan 50 jaar. Binnen de regio is weinig aanwas van jongeren die een opleiding in de verzorging en verpleging volgen. Door dit alles ziet de MeanderGroep zich dringend genoodzaakt een actief, integraal arbeidsmarktbeleid te voeren. Dat betekent dat er aandacht moet zijn voor zowel het behouden van medewerkers als voor het werven van nieuw personeel.

Gezonde mensen in een gezonde organisatie

Al een aantal jaren is het terugdringen van het ziekteverzuim een belangrijk aandachtspunt binnen de MeanderGroep. Was in het voorgaande jaar het verzuimpercentage in veel organisatieonderdelen onacceptabel hoog, in 2008 is organisatiebreed de doelstelling op dit gebied (een verzuimpercentage van 6,5 %) behaald. Wel blijkt dat in de extramurale zorg (met name Verzorging & Verpleging) het verzuimpercentage hoog blijft. Uit gesprekken met medewerkers, managers en bedrijfsartsen blijkt dat dit verzuim veelal veroorzaakt wordt door zowel psychische als fysiek ervaren overbelasting.

Organisatieonderdeel	Ziekteverzuim 2008
Rayon Kerkrade	5,63 %
Rayon Landgraaf/Simpelveld	7,41 %
Rayon Heerlen	7,60 %
Rayon Brunssum/Nuth/Voerendaal/WM	8,25 %
Hamboskliniek (incl. paramedische dienst)	3,91 %
Verpleeghuis Lückersheide (incl. medische dienst en Huize De Berg)	5,40 %
Bijzondere Dienstverlening	5,25 %
Facilitair bedrijf	5,73 %
Bestuursstaf	1,96 %
MeanderGroep Totaal	6,38 %

Voor de eerste maal vond in 2008 binnen de MeanderGroep een grootschalige griepvaccinatie plaats. Ruim 650 medewerkers, alfa-hulpverleners en vrijwilligers maakten gebruik van het aanbod om op een van de Meander-locaties gratis een griep-prik te laten zetten. De organisatie hecht veel belang aan een hoog

vaccinatiepercentage, omdat medewerkers in de zorg een belangrijke verspreidingsbron zijn van virussen en bacteriën. Daarnaast is het voor de organisatie van belang dat zo min mogelijk medewerkers zich ziek moeten melden vanwege griep.

Voor 2009 richten we ons op een

gemiddeld ziekteverzuim van 5%. Naast de activiteiten gericht op het verminderen van verzuim zal in 2009 nadrukkelijk uitvoering gegeven worden aan verzuimpreventie. Naast curatieve activiteiten is er vooral aandacht voor het optimaliseren en behoud van gezondheid (Integraal Gezondheidsmanagement). ●

Voor de eerste maal vond in 2008 binnen de MeanderGroep een grootschalige griepvaccinatie plaats.

Marja Rosing, medewerker op de afdeling Communicatie, liep een dagje mee met de webcoördinator van de gemeente Heerlen.

Een andere baan? Ik?

Mobiliteit en flexibiliteit zijn in. Deze termen duiken op heel veel plekken op, ook bij de MeanderGroep. Hier gaat het er onder andere om over de grenzen van je eigen werkplek heen te kijken. Want daar heeft iedereen baat bij.

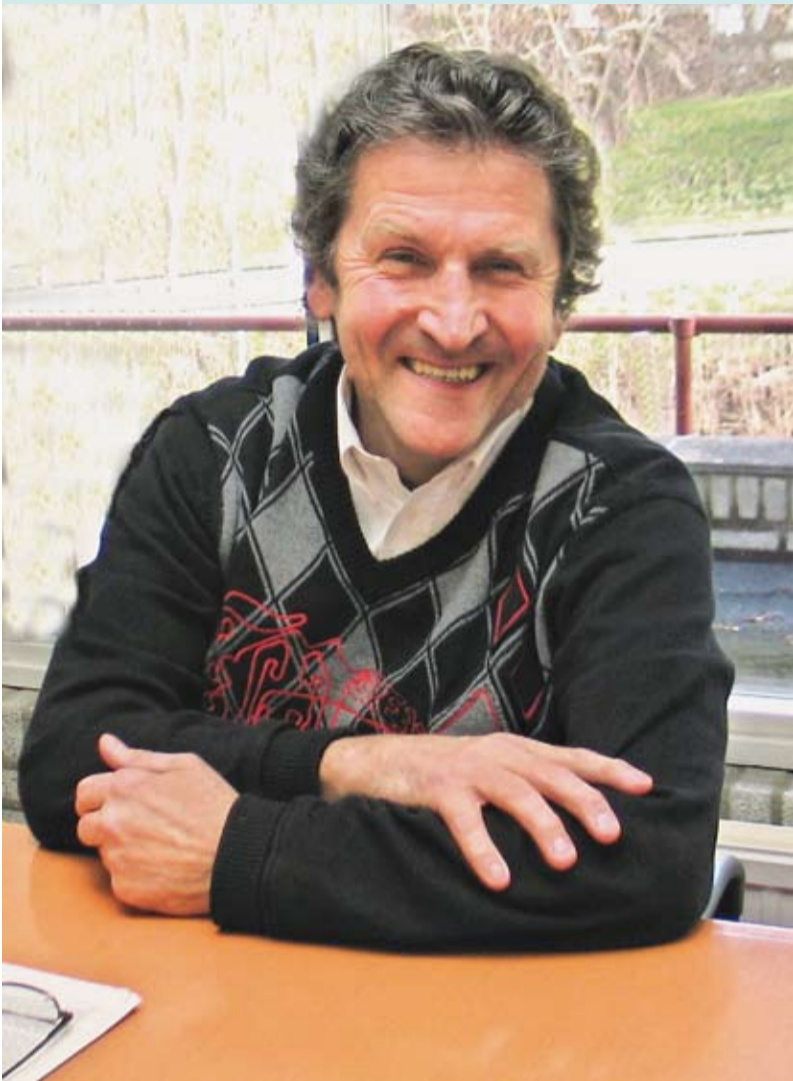
"Als je uit je eigen kringetje komt en je netwerk vergroot, doe je een schat aan ervaring en kennis op. Daar heb je altijd plezier van, ook als je niet direct van plan bent van werkplek te wisselen" aldus Wiel Hendrix, coördinator van het LAC, het loopbaan advies centrum van de MeanderGroep. Vanuit zijn functie is hij dagelijks bezig met mobiliteit. Hij bemiddelt medewerkers die om uiteenlopende redenen op zoek zijn naar een andere werkplek. Dat kan binnen de eigen organisatie maar ook daarbuiten zijn. Een belangrijke partner in het externe netwerk van het LAC is LIFT, Limburgs Interim Functievervullings Traject. Het is een samenwerkingsverband tussen verschillende werkgevers.

Miriam van Drunen is coördinator van LIFT. Zij legt uit waarvoor LIFT bedoeld is: "LIFT is opgezet om de mobiliteit te bevorderen van de medewerkers die in dienst zijn bij de aangesloten partners. Om dit te bereiken biedt LIFT onder meer via de aangesloten bedrijven en instellingen de mogelijkheid om hun medewerkers tijdelijk buiten hun eigen organisatie te laten werken en zo hun kennis en ervaring te verbreden. Zo krijg je de kans om in en andere organisatie een nieuwe

start te maken en dat kan heel verfrissend zijn. In verreweg de meeste gevallen is de tijdelijke overstap via LIFT erg succesvol. Dat is ook niet verwonderlijk. Mensen die via LIFT ergens gaan werken, hebben een streepje voor, onder meer in de vorm van extra begeleiding."

In november 2008 organiseerde LIFT de Week van de Mobiliteit. Zeshonderd werknemers in Limburg kregen de kans om een dagje in een andere organisatie mee te lopen. Ook MeanderGroep deed mee. Zo vertrok Marja Rosing, medewerker op de afdeling Communicatie, een dagje naar de gemeente Heerlen waar zij met de webcoördinator meeliep. Paul Prevos, zorgmanager in verpleeghuis Lückersheide, ging met de Wmo consulent van de gemeente Landgraaf op huisbezoek. Monique Bertrands, applicatiebeheerder bij Meander, liep mee met de technisch administrateur bij het cluster organisatieontwikkeling van de Provincie Limburg. Zij kwamen alle drie enthousiast terug. "Het is echt een meerwaarde als een organisatie zelf de mobiliteit van zijn medewerkers stimuleert. Op die manier creëer je innovatie en het geeft zowel de organisatie als jezelf een hoop nieuwe energie" aldus Paul Prevos. ●

“Dit beroep heeft me gevormd tot de persoon die ik nu ben”

Hij was de eerste mannelijke wijkzakenverzorgende in Nederland. ‘De patiënten vinden het niet gek’ kopte het artikel in het Limburgs Dagblad van 1972 waar het verhaal breed werd uitgemeten. Voor André Mensink zelf was het geen bijzonderheid, want hij wilde al van jongs af aan in de zorg werken. Zesendertig jaar later, neemt de Heerleenaar afscheid van zijn werk bij de MeanderGroep.

Toen hij twaalf was zei zijn moeder: ‘jij bent het type om in de verpleging te gaan’. Een advies waar hij haar nog steeds dankbaar voor is. “Het was een jas die perfect paste”, blikt André Mensink terug op zijn werk. “Ik heb dit werk elke dag met plezier gedaan!” Toen hij in dienst trad bij het toenmalige Groene Kruis in Heerlen, was hij zich er niet van bewust dat hij de eerste mannelijke wijkzakenverzorgende in Nederland was. “Ik weet wel nog dat er goedkeuring van het Ministerie moest worden gevraagd om mij in dienst te nemen”, lacht hij. “Tijdens de opleiding was ik natuurlijk wel al de enige man tussen al die vrouwen.

Toen ik geslaagd was, moest het diploma worden aangepast. Er lagen alleen voorgedrukte diploma’s met de vrouwelijke functiebenaming. Maar eigenlijk heb ik er nooit zo’n waarde aan gehecht. Het gaat erom dat je je vak goed uitoefent en dan maakt het toch niet uit of je een man of een vrouw bent?”

Nieuwe fase

Terugkijkend op de afgelopen jaren, heeft André Mensink een heel goed gevoel. “Humor is enorm belangrijk voor me. Je komt in dit vak natuurlijk ook heel ernstige situaties tegen, maar als je steeds positief blijft ga je daar anders mee om. Een goede

teamgeest en collegialiteit heb ik ook als erg belangrijk ervaren.” Maar het mooiste van alles vindt de Heerleenaar toch wel de gastvrijheid die hij heeft mogen ervaren bij de mensen uit de wijk. “De waardering die je krijgt is enorm. Dat ga ik straks natuurlijk missen. Maar goed, dit is weer een nieuwe fase in mijn leven en daar kijk ik toch ook naar uit. Werken in de zorg heeft mij doen groeien tot de persoon die ik nu ben. Dat is toch prachtig als je dat van je beroep kunt zeggen?” ●

Stimuleerbon voor startende medewerkers in de zorg

In Limburg worden in de zorg grote personele tekorten verwacht: in de komende 15 jaar zijn naar verwachting 10.000 arbeidsplaatsen extra nodig. Aan de andere kant zijn er nog veel mensen die werk zoeken, vaak laaggeschoold, met voortijdig afgebroken opleidingen of herintredend. Die twee ontwikkelingen aan elkaar te koppelen is een uitdaging voor opleidingsinstellingen, zorginstellingen, CWI's, reïntegratiebureaus en gemeenten.

“De belangstelling voor een baan in de zorg neemt de laatste twee jaar weliswaar weer toe maar de krapte op de arbeidsmarkt is er allerminst mee opgelost. De problemen worden op dit moment juist steeds nijpender en concreter”, zegt Ria Wanders, social controller van de MeanderGroep met als specialisatie arbeidsmarktbeleid. De problemen zijn divers, legt ze uit. Zo kampen de thuiszorg en de zorginstellingen van de MeanderGroep nu al met een groeiend tekort aan verzorgenden op niveau 3. “Dat tekort groeit, want door de vergrijzing van Parkstad neemt het aantal mensen dat een beroep doet op de zorg alleen maar toe, terwijl jongeren juist wegtrekken.”

De MeanderGroep doet er veel aan om mensen een kans te bieden een nieuwe werkplek te vinden in de zorg. Naast een groeiend aantal jeugdige leerlingen die de beroepsopleidende leerweg in de zorg volgen, kiezen

ook zij-instromers steeds vaker voor de zorg. Zij hoeven niet drie jaar de schoolbankjes in, maar krijgen in overleg een opleiding op maat aangeboden. Dit in combinatie met de zekerheid die de zorg biedt, vergroot de populariteit onder zij-instromers. Bovendien worden zorginstellingen sinds enige tijd met subsidie gemotiveerd om oudere werknemers aan te nemen. Om mensen die concrete stappen ondernemen om een opleidings-/activeringstraject te gaan volgen in de zorg te stimuleren gaf de Provincie Limburg in 2008 ‘Stimuleerbonnen’ weg. Dat is een bonus van 250 euro als tegemoetkoming in de onkosten die iemand heeft bij het aan de slag gaan in de zorg. Van de tien mensen die als eersten een cheque overhandigd kregen, hebben er acht stage gelopen binnen de MeanderGroep.

Een van hen is Ira Duijckers uit Landgraaf. “Ik heb een diploma als Zorghulp niveau 1 gehaald en ben

daarna een opleiding Facilitaire Dienstverlening gaan doen. Dat is niet gelukt, omdat ik vastliep op economie. Na een paar bijbaantjes heb ik een jaar thuisgezeten. Toen dacht ik ‘nu moet ik iets doen’. Via de

Sociale Dienst van de gemeente ben ik bij De Dormig terecht gekomen. Na twee weken snuffelstage op de PG-afdeling wist ik het zeker. Hier wil ik graag verder. Nu heb ik een vrijwilligerscontract, maar ik hoop dat

ik verder kan. Ik woon naast de plek waar het nieuwe zorgcentrum De Voortgang wordt gebouwd. Zou dat niet mooi zijn?” ●

Aan Ira Duijckers (links) werd de eerste Stimuleerbon ‘voor handen in de zorg’ uitgereikt door mevrouw Odile Wolfs, gedeputeerde van de Provincie Limburg

Medezeggenschap op maat

In 2008 werd onder de medewerkers van de MeanderGroep een enquête gehouden over een aantal thema's rond Medezeggenschap op Maat (MOM). In hoeverre leeft het begrip MOM al in de organisatie? Samenvattend komt het erop neer dat er veel behoefte is bij medewerkers om mee te praten en mee te denken over zaken die vooral hun eigen werkgebied betreffen. Dat is ook het doel van MOM. Ruim 97% van de medewerkers gaf in de

enquête aan het hiermee eens te zijn. Verder bleek uit de enquête dat er behoefte is aan heldere, tijdige communicatie. Er is bovendien duidelijk vraag naar ondersteuning op diverse fronten door de OR en medebestuurder moet zijn in de rayons. De OR neemt de uitkomsten en opmerkingen heel serieus en zal bekijken hoe Medezeggenschap op Maat verder kan worden vormgegeven. ●

Belangrijkste activiteiten verliesgevend

Met ingang van 2008 bestaat de geconsolideerde jaarrekening van de MeanderGroep uit meer onderdelen dan voorheen. Dit komt door de oprichting van de Hulp Thuis BV's en de overname van Kraamcentrum Marlies Schellings - Vankan en het Paramedisch Centrum Eygelshoven. Bovendien is de Raad van Bestuur van de MeanderGroep sinds 31 december 2008 ook het bestuur van de Stichting Huisvesting Ouderen (SHO), zodat de jaarrekening meer rechtspersonen omvat dan afgelopen jaren.

Bovenstaande betekent ook dat het bezit (activa) en de schulden (passiva) in de jaarrekening zijn toegenomen. Het Eigen Vermogen van de MeanderGroep is als gevolg van deze uitgebreidere consolidatie met ruim € 19 miljoen toegenomen. Daarmee is ook het weerstandsvermogen (solvabiliteit) toegenomen van ca. 17% naar ruim 28% van het budget.

De totale MeanderGroep kent in 2008 een verlies van € 351.348,-. Dit verlies is als volgt opgebouwd (in € 1000,-):

Onderdeel	Omzet	Resultaat	in %
AWBZ-zorg	112.613	24-	-0,02 %
Wmo-zorg	25.462	1.500-	-5,89 %
Jeugdgezondheidszorg	3.283	272	8,29 %
Kraamzorg	3.457	187	5,40 %
Overige	1.904	51	2,69 %
Normale bedrijfsvoering	146.719	1.013-	-0,69 %
Incidenteel	662	662	100,00 %
Totaal	147.381	351-	-0,24 %

Bovenstaand overzicht laat zien dat in 2008 onze twee belangrijkste activiteiten verliesgevend zijn. Als gevolg van de nieuwe aanbesteding is met name het resultaat op de Wmo-activiteiten erg slecht maar ook het resultaat op de AWBZ-activiteiten moet worden verbeterd. Het volledige jaardocument van de MeanderGroep Zuid-Limburg is te downloaden via jaarverslagenzorg.nl. ●

Zo zijn onze manieren

Bij de start van MeanderGroep Zuid-Limburg is als slagzin 'Mensen met aandacht' gekozen. Hij staat prominent in de advertenties en folders van de organisatie. Maar papier is geduldig. Waar het echt om draait is de wijze waarop medewerkers met klanten en collega's onderling met elkaar omgaan. Daar moet blijken dat mensen met aandacht geen loze kreet is.

Maar hoe gaan ze dan met elkaar om? Kunnen daar afspraken over gemaakt worden en is het zinvol

om dat te doen? Sommige zorgorganisaties spreken van een gedrags- of van een bejegeningenscode. MeanderGroep heeft het proberen samen te vatten in 15 concrete omgangsvormen. Het zijn de zogenaamde Meander-manieren en zij gelden voor iedereen binnen de organisatie, medewerkers en vrijwilligers. Voor velen van hen zijn deze omgangsvormen heel vanzelfsprekend. Heel veel collega's zijn dagelijks daadwerkelijk 'mensen met aandacht'. Dat blijkt wel uit de vaak positieve reacties van klanten over Meander-medewerkers. Toch

is het nodig om omgangsvormen op papier te zetten. Het maakt duidelijk waar de MeanderGroep voor staat. Dat is belangrijk voor klanten, omdat zij weten wat zij kunnen verwachten en waarop zij de organisatie kunnen aanspreken. Ook voor nieuwe medewerkers en vrijwilligers is het belangrijke informatie. Zij moeten zich immers ook de Meander-manieren eigen maken. Maar ook degenen die (misschien al jaren) binnen onze organisatie werken, moeten de Meander-manieren levend houden. ●

De 15 Meander manieren

1. Ik heb respect voor mijn klant en voor mijn collega's
2. Ik stel de wensen en belangen van de klant op de eerste plaats
3. Ik houd me aan mijn afspraken
4. Ik verzuim niet zomaar
5. Ik ben verantwoordelijk voor wat ik doe
6. Ik ga voor kwaliteit
7. Ik werk samen met anderen voor de klant
8. Ik luister oprecht
9. Ik ben flexibel
10. Ik ken de klant, de klant kent mij
11. Ik respecteer de privacy van de klant
12. Ik zorg ervoor dat afspraken en verwachtingen duidelijk zijn voor de klant en voor de organisatie
13. Ik onderneem actie als de klant een klacht heeft of ikzelf een probleem rondom de zorg signaleer
14. Ik ken de weg binnen de organisatie
15. Ik draag deze omgangsvormen actief uit

Jaarrekening MeanderGroep Zuid-Limburg

Balans per 31 december

Activa	2008		2007	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Immateriële vaste activa	861.182		0	
Materiële vaste activa	103.806.180		72.126.910	
Financiële vaste activa	<u>785.711</u>		<u>543.851</u>	
		105.453.073		72.670.761
Vlottende activa				
Voorraden	116.834		103.411	
Vorderingen	10.527.440		12.112.718	
Liquide middelen	<u>698.702</u>		<u>1.089.391</u>	
		11.342.976		13.305.520
Totaal		<u>116.796.049</u>		<u>85.976.281</u>
Passiva				
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Collectief gefinancierd gebonden vermogen	14.203.806		14.879.123	
Niet collectief gefinancierd vermogen	<u>19.120.717</u>		<u>-339.780</u>	
		33.324.523		14.539.343
Voorzieningen		5.711.885		5.324.845
Langlopende schulden		38.185.845		38.690.912
Kortlopende schulden		<u>39.572.796</u>		<u>27.421.181</u>
Totaal		<u>116.795.049</u>		<u>85.976.281</u>

Resultatenrekening

	2008		2007	
	€	€	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	106.620.245		99.751.234	
Opbrengsten overige zorgprestaties	26.682.895		1.000.050	
Overige bedrijfsopbrengsten	<u>14.078.048</u>		<u>37.851.057</u>	
Som der bedrijfsopbrengsten		147.381.188		138.602.341
Personeelskosten	114.671.219		106.799.179	
Afschrijvingskosten	6.209.526		6.792.734	
Overige bedrijfskosten	<u>25.017.735</u>		<u>23.004.392</u>	
Som der bedrijfskosten		<u>145.898.480</u>		<u>136.596.305</u>
		1.482.708		2.006.036
Financiële baten en lasten		<u>-1.834.056</u>		<u>-1.936.382</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		<u>-351.348</u>		<u>69.654</u>

MeanderGroep bestaat uit mensen met aandacht voor:

 Meander Beschut en Beschermd Wonen

Wonen en zorg bij ons

Een tweede thuis in een zorgcentrum of verpleeghuis, voor korte of langere tijd.

 Meander Thuiszorg

Zorg thuis

Allerlei vormen van thuiszorg: huishoudelijke verzorging, verpleging en verzorging en acute zorg aan huis.

 Meander Kraamzorg

U en uw baby

Kraamzorg, cursussen en advies.

 Meander Jeugdgezondheidszorg

Uw jonge kind

Consultatiebureaus, pedagogisch spreekuur & voorlichtingsbijeenkomsten.

 Meander Paramedisch Centrum

Behandeling, begeleiding en advies

Dieet- en voedingsadvies, fysiotherapie, ergotherapie, logopedie en behandeling door een psycholoog.

 Meander Maatschappelijke Dienstverlening

Maatschappelijk welzijn

Algemeen maatschappelijk werk, ouderenwerk en jeugd- en jongerenwerk.

 Meander Zorgservice

Gezond en comfortabel leven

Allerlei diensten: van een klussen-dienst en maaltijdservice tot een kapper of pedicure aan huis.

 Meander Wonen

Comfortabel wonen voor iedereen

Correspondentieadres

Postbus 2690 • 6401 DD Heerlen
T klantenservice 0900 699 0 699
(op werkdagen van 8.00 - 20.00 uur,
op zaterdag van 8.00 - 12.00 uur,
lokaal gesprekstaref)
info@meandergroep.com
www.meandergroep.com

COLOFON

Eindredactie

Harriet Blaas
Carolien Beaujean
Communicatie MeanderGroep

Grafische vormgeving

Strategy Communication Minds

Fotografie

Theo Gijzen
Ab Broersma
Sander Hulsenboom
Edith Eussen